

WHAT KIND OF DIALECTAL TEXTS DO WE NEED WHEN TEACHING THE CROATIAN LANGUAGE

Đuro Blažeka

**Faculty of Teacher Education, University of Zagreb
Branch – Čakovec**

Summary – The author presents the principles that should be observed when teaching language if the teaching process is based on differential grammar between the Croatian standard language and some parts of the Kajkavian dialect, one of the three Croatian dialects (besides Štokavian and Čakavian). Literary and artistic texts are not appropriate for the initial levels of teaching since the number of such texts consistently containing elements of local speech is irrelevant. Most dialect writers avoid this for fear of poor reception of their works.

That is why for language teaching texts based on differential grammar should be constructed in which the local vernacular is consistently used. The authors of such texts should be aware of the Kajkavian dialect really used today, since a text containing archaic dialectal features would not be accepted by students. The vocabulary of such texts should also avoid archaisms and contain words which, when converted into standard words, require only simple phonological and morphological adaptation. Before creating such texts a list of language features from the particular local vernacular to be covered should be made: from the general features which are characteristic for most Kajkavian dialects to those which are specific for a targeted local speech. All these characteristics should be illustrated by sentences with their translation into the standard language.

The main criterion in the sequence of presenting features of local speech should be the frequency of a language form in speech.

Since the vocalism of Kajkavian local speeches significantly differs from the vocalism of the Croatian standard language, it should be insisted on the emphasis

on the graphic representation of the variety of related vowels from local speeches (there are five different e-vowels in Kajkavian, whereas there is only one e in the Croatian standard language). Students will pronounce these sounds spontaneously when reading Kajkavian texts.

Diachronic comparisons with the Old Church Slavic language should be avoided and explanations which are adapted for students should be chosen instead, without fear of them being „not scientific“.

Students should become acquainted with the feature of doublets, i.e using one form instead of another completely arbitrarily. This is particularly important when teaching the inflexion of nouns in local speeches, since there are a number of possible endings for the same case.

Key words: *the Kajkavian dialect, local speech, teaching dialectal forms*

Note – The article *What kind of dialectal texts do we need when teaching the Croatian language?* by Đuro Blažeka is published in English only in the form of an extensive summary due to its specific dialectal content and particular letters and diacritical marks that appear in the text.

REFERENCES

- BLAŽEKA, Đ. (1998 a); Govor Preloga, magistarski rad u rukopisu, Filozofski fakultet u Zagrebu, Zagreb
- BLAŽEKA, Đ. (1998 b); Govor Preloga, Kaj 2, Zagreb, str. 23-38.
- BLAŽEKA, Đ. (2002.); Dijalektološka grafija i metode njezina približavanja studentima. Učitelj (godišnjak VUŠ-a u Čakovcu), Čakovec, str. 7-16.
- BLAŽEKA, Đ. (2004 a); Usvajanje gramatičkih kategorija pomoću učenikova zavičajnog idioma; *Dijete i jezik danas* – učitelj hrvatskoga jezika i učitelj stranoga jezika za učenike mlađe školske dobi (Zbornik radova s međunarodnoga stručnoga i znanstvenoga skupa), Osijek, str. 108-118.
- BLAŽEKA, Đ. (2004 b); Govori Međimurja, doktorski rad u rukopisu, Filozofski fakultet u Zagrebu
- BLAŽEKA, Đ. (2005. a); Utjecaj samoglasničkih i suglasničkih sustava kajkavskih govora na izgovor fonema iz standardnog jezika, *Metodika* (časopis za teoriju i praksu metodika u predškolskom odgoju, školskoj i visokoškolskoj izobrazbi – Zagreb), Vol. 6, br. 1, Zagreb, str. 120-134.
- BLAŽEKA, Đ. (2005. b); Neke zanimljivosti u prevođenju s kajkavskoga na standardni jezik; Semantika prirodnog jezika i metajezik semantike (Zbornik radova sa znanstvenoga skupa Hrvatskoga društva za primijenjenu lingvistiku «Semantika prirodnog jezika i metajezik semantike» održanog 14.-16. lipnja 2004. u Splitu), HDPL, Zagreb – Split, str. 69-76.
- BLAŽEKA, Đ. (2006 a); Primjena razlikovne gramatike u osnovnoj školi; Kajkavski u povijesnom i sadašnjem obzorju: zbornik radova s Okruglih stolova

- (znanstvenih kolokvija i skupova) u Krapini 2002.-2006.; Hrvatska udruga Muži zagorskog srca, Zabok 2006., str. 207-210.
- BLAŽEKA, Đ. (2006. b); Razgovorni jezik mladih govornika međimurskoga dijalekta; *Kajkavski u povijesnom i sadašnjem obzorju*: zbornik radova s Okruglih stolova (znanstvenih kolokvija i skupova) u Krapini 2002.-2006.; Hrvatska udruga Muži zagorskog srca, Zabok 2006., str. 360-363.
- BACAN, M. (1978); Iz razlikovne gramatike osnovnih škola na području istočnožumberačke štokavštine, *Suvremena metodika nastave hrvatskog i srpskog jezika*, Godina III, broj 1, Zagreb 1978., str. 17-23.
- LONČARIĆ, M. (1990); Kaj – jučer i danas, Čakovec
- LONČARIĆ, M. (1996); Kajkavsko narječje, Zagreb
- LUKEŽIĆ, I. (1978); Iz razlikovne gramatike Osnovne škole Jelenje, *Suvremena metodika nastave hrvatskog i srpskog jezika*, Godina III, broj 1, Zagreb, str. 33-40.
- SKOK, J. (2006); Je li moguća i da li nam je potrebna standardizacija kajkavskoga jezika. *Kajkavski u povijesnom i sadašnjem obzorju*, *Zbornik radova s okruglih stolova (znanstvenih kolokvija i skupova) u Krapini 2002.-2006.*, Zabok, str. 156-163.
- SVIBEN, K. (1978); Iz razlikovne gramatike Osnovne škole Zlatar, *Suvremena metodika nastave hrvatskog i srpskog jezika*, Godina III, broj 1, Zagreb 1978., str. 24-32.
- TEŽAK, S. (1978); Razlikovna gramatika i nastava književnog jezika, *Suvremena metodika nastave hrvatskog i srpskog jezika*, Godina III, broj 1, Zagreb 1978., str. 1-11.
- TEŽAK, S. (1978); Kajkavština u suvremenoj hrvatskoj školi, *Kajkavsko narječje i književnost u nastavi*, *Zbornik radova sa stručno-znanstvenih skupova u Čakovcu 1996.-2000.*, Čakovec, 2000, str. 152-160.